

**UCHWAŁA NR XXVIII/332/2021
RADY MIASTA BOLESŁAWIEC**

z dnia 31 marca 2021 r.

**w sprawie zatwierdzenia Programu działalności II Środowiskowego
Domu Samopomocy w Bolesławcu przy
ul. Parkowej 11 typu D dla osób ze spektrum autyzmu
i niepełnosprawnościami sprzężonymi**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6, art. 8, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713, 1378), art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369), oraz § 4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r, w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r. poz. 249)

Rada Miasta Bolesławiec uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się po uprzednim uzgodnieniu z Wojewodą Dolnośląskim Program działalności II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu przy ul. Parkowej 11 typu D dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi.

§ 2. Program działalności II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu przy ul. Parkowej 11 typu D dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławiec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta

Józef Pokładek

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/332/2021
Rady Miasta Bolesławiec
z dnia 31 marca 2021 r.

**PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
II ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY
W BOLESŁAWCU**

PRZY UL. PARKOWEJ 11

**TYPU D
DLA OSÓB
ZE SPEKTRUM AUTYZMU
I NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI SPRZĘŻONYMI**

I.

Program działalności II Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Parkowej 11 w Bolesławcu (II ŚDS) dla osób ze spektrum autyzmu i z niepełnosprawnościami sprzężonymi zakłada zindywidualizowane, wieloprofilowe postępowanie wspierająco- aktywizujące rozumiane, jako zespół działań terapeutycznych zmierzających do osiągnięcia przez osoby ze spektrum autyzmu oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi jak największego stopnia samodzielności życiowej i satysfakcji w kontaktach międzyludzkich.

Na wieloprofilowość oddziaływania terapeutycznego składają się:

- dążenie do **integracji społecznej** uczestników poprzez stwarzanie korzystnych warunków do kontaktu z otoczeniem, kształtowanie umiejętności współpracy i bycia w grupie, przeciwdziałanie izolacji społecznej,
- **podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samoobsługowych, interpersonalnych** osób uczestniczących w zajęciach. Prowadzona rewalidacja ma za zadanie stałą reedukację i nie dopuszczanie do regresu w tym zakresie, a także w miarę możliwości rozszerzanie zakresu zaradności i samodzielności życiowej adekwatnie do indywidualnego poziomu funkcjonowania uczestnika,
- **aktywizowanie** uczestników zajęć, rozwijanie ich zainteresowań, indywidualnych uzdolnień, odkrywanie ich potencjału twórczego, komunikacyjnego oraz ruchowego poprzez udział w różnorodnych zajęciach terapeutycznych,
- **rozwijanie werbalnych i niewerbalnych możliwości porozumiewania się** i wyrażania siebie,
- **wsparcie i pomoc rodzinom** w sprawowaniu opieki nad osobą ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną.

vZgodnie z §14 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. (Dz.U. 2020 poz. 249) w sprawie środowiskowych domów samopomocy, program działalności II ŚDS (typ D) dla osób ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnością sprzężoną uwzględnia realizowanie usług, takich jak:

- a) trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym:
 - trening dbałości o wygląd zewnętrzny,
 - trening nauki higieny,
 - trening kulinarny,
 - trening umiejętności praktycznych,
 - trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- b) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym:
 - kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury, itp.,
- c) trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- d) trening umiejętności spędzania czasu wolnego w tym:
 - rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem,
 - udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych,
- e) poradnictwo psychologiczne,
- f) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- g) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- h) niezbędna opieka,
- i) terapia ruchowa, w tym zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja,
- j) jeden posiłek dziennie,
- k) inne formy postępowania wspierająco-aktywizującego przygotowujące do podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej lub w warsztatach terapii zajęciowej.

W oparciu o powyższe założenia ustala się ofertę zajęć i sposób ich realizacji w ramach działalności II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu, typu D.

II.

PROGRAM ZAJĘĆ TERAPEUTYCZNYCH

ZAJĘCIA ARTETERAPEUTYCZNE:

Cele:

- trening opanowywania napięcia emocjonalnego poprzez ćwiczenie wewnętrznego wyciszania i skupienia,
- trening umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się narzędziami; poznanie cech i sposobu wykorzystania materiałów artystycznych,
- rozwijanie poczucia estetyki, wrażliwości i samodzielności twórczej,
- dostarczenie okazji do zabawy oraz poszukiwania własnych środków wyrazu artystycznego,
- trening umiejętności interpersonalnych.

Metody:

- uczenie przez naśladownictwo, instruktaż
- sensoplastyka,
- zabawa

Warunki realizacji:

- pracownia plastyczna,
- pracownia stolarska,
- pracownia krawiecka.

ZAJĘCIA BIBLIOTERAPEUTYCZNE

Cele:

- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych,
- przełamywanie barier psychicznych uczestników zajęć,
- odwrócenie uwagi od doznań chorobowych,
- rozbudzanie zainteresowań,
- aktywizowanie uczestników do czynnego włączania się w prowadzenie zajęć oraz do pracy twórczej.

Metody oparte na słowie (opowiadania, opisy, pogadanki, praca z książką, filmem):

1.Zbiorowe lub indywidualne słuchanie i czytanie tekstów literackich oraz artykułów prasowych.

2.Słuchanie i recytowanie poezji.

3.Przygotowywanie spektakli okolicznościowych, programów artystycznych.

4.Nauka, rozwijanie komunikowania się za pomocą alternatywnych metod.

5.Ćwiczenie umiejętności czytania i koncentracji uwagi.

6.Ćwiczenia logopedyczne.

7.Zabawa słowem, ruchem ciała.

8.Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.

ZAJĘCIA MUZYKOTERAPEUTYCZNE

Cele:

1.Nawiązanie kontaktu z uczestnikami zajęć poprzez wspólne słuchanie i odtwarzanie muzyki.

2.Rozwijanie pozawerbalnych umiejętności nawiązywania kontaktu.

3.Aktywizacja emocjonalna uczestników zajęć, przełamywanie barier psychicznych.

4.Trening wrażliwości artystycznej i estetycznej.

5.Rozbudzanie zainteresowań.

6.Stwarzanie możliwości twórczego uczestnictwa w zajęciach i ekspresji własnego „ja”.

7.Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.

Metody:

1.Umuzykalnianie uczestników

- wspólne i indywidualne śpiewanie, granie na instrumentach,

2. Metody receptywne

- projekcyjna (ma na celu odprężenie, odreagowanie silnych przeżyć),

- przestrajania (ma na celu uzyskanie zmiany nastroju za pomocą muzyki),

- treningowe (trening autogenny przy muzyce),

3. Muzykowanie dla wszystkich

- muzykoterapia relaksacyjno – profilaktyczna (odtwarzanie muzyki z kaset, płyt, słuchanie koncertów relaksacyjnych, umożliwianie słuchania indywidualnie ulubionej muzyki, itp.),

4. Stymulacja polisensoryczna,

5. Ćwiczenia logopedyczne.

ZAJĘCIA SOCJOTERAPEUTYCZNE

Cele:

1. Integracja grupy, trening umiejętności współdziałania i prawidłowej współpracy w grupie.

2. Rozwijanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

3. Budowanie umiejętności przekazywania własnych doświadczeń życiowych innym uczestnikom oraz wyciągania prawidłowych wniosków.

4. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury.

Metody:

- metoda zabawy,
- metoda gier dydaktycznych, m. in.:
 - metoda symulacyjna, np. sztuczne wytwarzanie fragmentu rzeczywistego,
 - metoda sytuacyjna, tzn. stwarzanie sytuacji i przewidywań następstw,
 - metoda inscenizacji, tj. odtwarzanie wydarzeń, które miały miejsce i stwarzanie problemów, które należy rozwiązać,
 - „burza mózgów”, czyli wysuwanie rozmaitych pomysłów, stawianie hipotez i rozwiązywanie problemów.
- drama.

ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE

Cele:

1. Uruchomienie procesu zmian, poprawa stanu psychofizycznego uczestnika oraz jego funkcjonowania w społeczności.

2. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.

Metody:

1. Spotkania grupowe lub indywidualne z psychologiem.

2. Trening asertywności i uwrażliwiania.

3. Psychodrama.

4. Poradnictwo.

5. Metoda zabawy.

ZAJĘCIA Z ZAKRESU TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Cele:

1. Uaktywnianie podopiecznych, stworzenie warunków do ekspresji własnego „ja” poprzez praktyczne działanie.
2. Odwracanie uwagi uczestników zajęć terapeutycznych od doznań chorobowych.
3. Prowadzenie do pozytywnych zmian w zachowaniu i funkcjonowaniu podopiecznych.
4. Uczenie samodzielności, systematyczności i cierpliwości.
5. Rozwój zainteresowań oraz funkcji sensorycznych i poznawczych.
6. Uświadamianie uczestnikom terapii, że każdy ma jakieś uzdolnienia i silne strony osobowości.
7. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.
8. Uczenie szacunku do porządku, pracy własnej i innych.

Metody:

1. Terapia pracą (dyżury porządkowe, prace ogrodnicze, terapia zajęciowa, zakupy, itp.).
2. Fotografika.
3. Terapia ruchem.
4. Zajęcia rękodzielnicze.
5. Rekreacja i wypoczynek.
6. Relaksacja.
7. Metoda swobodnej pracy.

ZAJĘCIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

Cele:

1. Przekazywanie wiedzy na temat prawidłowego dbania o zdrowie własne i rodziny.
2. Koordynowanie przebiegu leczenia i stosowania się do zaleceń lekarzy przez uczestników terapii II ŚDS, umawianie wizyt lekarskich, itp..
3. Przeciwdziałanie złym nawykom i uzależnieniom.
4. Trening korzystania z pomocy medycznej.
5. Trening funkcjonowania w codziennym życiu.

Metody:

1. Pogadanki. Omawianie artykułów prasowych z obszaru zdrowia.

2. Kontrola higieny osobistej.
3. Kontrola i pomoc w prawidłowym przyjmowaniu leków.
4. Współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego i innymi placówkami służby zdrowia (w zależności od aktualnych potrzeb uczestników terapii).
5. Trening higieny osobistej, wykonywanie czynności pielęgnacyjnych .
6. Współpraca z rodziną lub opiekunami w zakresie dbałości o stan zdrowia i higieny uczestników.

ZAJĘCIA TERAPII RUCHEM

Cele:

1. Poprawa kondycji fizycznej oraz dbałość o prawidłową wagę ciała uczestników terapii.
2. Odreagowanie napięć psychicznych.
3. Rozwój zainteresowań.
4. Rozwijanie koordynacji oraz estetyki ruchów, orientacji w przestrzeni.
5. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.
6. Doskonalenie czucia własnego ciała.
7. Zdobywanie pewności siebie.
8. Wdrażanie do zdrowego, aktywnego stylu życia.

Metody:

1. Gimnastyka ogólnousprawniająca i korekcyjna.
2. Zajęcia na sprzęcie siłowym.
3. Gra w tenisa stołowego.
4. Elementy choreoterapii
5. Gry i zabawy w plenerze, spacer; wycieczki rekreacyjne.
6. Zajęcia w wodzie (na basenie krytym).
7. Metoda Ruchu Rozwijającego.
8. Relaksacja; wyjście do groty solnej.
- 9.

III.

TRENINGI PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIOWYCH

A. TRENING UMIEJĘTNOŚCI SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO

Cele:

1. Wspieranie uczestnika w samodzielnym dokonywaniu wyboru aktywności zgodnej z jego preferencjami.

2. Dostarczanie uczestnikom terapii odprężenia i zadowolenia.

3. Rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizją, Internetem, otaczającym światem.

Metody:

1. Zajęcia kulturalno – oświatowe.

2. Turystyka wyjazdowa.

2. Wycieczki piesze po okolicy.

3. Rozwój zainteresowań własnych (robótki ręczne, majsterkowanie, itp.).

4. Gry i zabawy towarzyskie.

5. Zabawy taneczne.

6. Wspólne wyjścia do kina, teatru, na wystawy, itp.

7. Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.

B. TRENING FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU CODZIENNYM

Cele:

1. Odtwarzanie, podtrzymywanie lub nabywanie umiejętności z zakresu obszarów deficytowych w funkcjonowaniu danego podopiecznego II ŚDS.

Rodzaje treningów:

1. Trening z zakresu wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej.

2. Trening kulinarny – uczestnicy terapii przygotowują i spożywają jeden ciepły posiłek dziennie.

3. Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi

4. Trening umiejętności praktycznych.

5. Trening umiejętności społecznych i przygotowujących do podjęcia pracy, kontynuowania nauki lub uczestnictwa w WTZ.

6. Trening prowadzenia i podtrzymywania rozmowy.

7. Trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich.

8. Nauka załatwiania spraw urzędowych.

Metody:

- instrumentalna,

- uczenie przez naśladownictwo,

- zabawa,

- swobodnej pracy.

C. TRENING UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

Cele:

- kształtowanie pozytywnych relacji uczestników z osobami bliskimi, sąsiadami, innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury

Metody:

- metoda sytuacyjna, tzn. stwarzanie sytuacji i przewidywań następstw,
- metoda inscenizacji, tj. odtwarzanie wydarzeń, które miały miejsce i stwarzanie problemów, które należy rozwiązać,
- uczenie przez naśladownictwo,
- metoda zabawy.

IV.

Każdy uczestnik zajęć II Środowiskowego Domu Samopomocy, typu D, ma opracowany indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego. Plan ten jest realizowany w porozumieniu z uczestnikiem i/ lub jego opiekunem prawnym. Zespół terapeutów dokonuje co najmniej raz na sześć miesięcy ewaluacji postępów w terapii. Możliwe jest wprowadzenie ewentualnych modyfikacji do indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego.

Za realizację programu wspierająco-aktywizującego odpowiada zespół pracowników merytorycznych II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu, tj. zespół wspierająco- aktywizujący.

Przewodniczący Rady
Miasta

Józef Pokładek

Uzasadnienie

Na mocy uchwały nr XXV/294/2020 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 30 grudnia 2020 roku rozszerzono działalność II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu o działalność typu D, tj. dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Zgodnie § 4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r, w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r. poz. 249), Kierownik jednostki zobligowany był opracować Program działalności domu typu D w uzgodnieniu z Wojewodą Dolnośląskim. Kompetencją organu prowadzącego jest zatwierdzenie programu działalności domu.

APG/EN

Przewodniczący Rady Miasta

Józef Pokładek